

**PROGRAM SURADNJE
IZMEĐU
MINISTARSTVA ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH REPUBLIKE
HRVATSKE
I
MINISTARSTVA KULTURE I INOVACIJA MAĐARSKE
U PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I ZNANOSTI
ZA RAZDOBLJE 2026.-2030.**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske i Ministarstvo kulture i inovacija Mađarske (u daljnjem tekstu zajednički nazvani „potpisnici“ i svaki pojedinačno „potpisnik“),

temeljem Ugovora o kulturnoj, obrazovnoj i znanstvenoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske, potpisanog u Zagrebu 16. ožujka 1994. godine te Ugovora o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske potpisanog u Zagrebu 25. siječnja 2002. godine;

vođeni uvjerenjem da će putem obrazovne i znanstvene suradnje pridonijeti ostvarivanju namjera zapisanih u Ugovoru o prijateljskim odnosima i suradnji između Republike Hrvatske i Republike Mađarske, potpisanog u Budimpešti 16. prosinca 1992. godine;

temeljem Deklaracije o osiguranju prava nacionalnih manjina koju su potpisale Republika Hrvatska, Republika Mađarska i Ukrajina te Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Mađarske o zaštiti hrvatske manjine u Republici Mađarskoj i zaštiti mađarske manjine u Republici Hrvatskoj, potpisanog u Osijeku 5. travnja 1995. godine;

uzimajući u obzir preporuke Mješovitog odbora za suradnju između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske i Međuvladinog zajedničkog odbora za zaštitu nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske,

sporazumjeli su se kako slijedi:

I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ustanove osnovnog, srednjeg, stručnog i visokog obrazovanja potpisnika te, nadalje, znanstvene ustanove koje djeluju u ovom području smatraju da je izravna suradnja utemeljena na uzajamnim potrebama i interesima temeljni oblik obrazovne i znanstvene suradnje, stoga će:

- podržavati postojeću izravnu suradnju između ustanova i nove inicijative koje se temelje na izravnim sporazumima, a koje služe uzajamnom upoznavanju i približavanju;

- u slučaju potrebe pomoći u otklanjanju administrativnih prepreka koje ometaju suradnju.

U obje države potpisnici će posvetiti iznimnu pozornost podučavanju i promicanju hrvatskog, odnosno mađarskog jezika, povijesti i kulture te će pružati podršku onim aktivnostima ustanova javnog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i visokog obrazovanja koje njeguju hrvatski jezik u Mađarskoj i mađarski jezik u Hrvatskoj. U okviru svih raspoloživih mogućnosti koje pruža obrazovna i znanstvena suradnja, podupirat će izobrazbu intelektualaca humanističkog usmjerenja koji detaljno poznaju povijest i kulturu druge države, a da podrijetlom nisu pripadnici nacionalne manjine.

Potpisnici pozdravljaju i podržavaju diplomatske aktivnosti u područjima obrazovanja i kulture u Hrvatskoj i Mađarskoj.

Članak 2.

Na temelju sporazuma o izravnoj suradnji, potpisnici mogu državljanima druge države ponuditi stipendije i izvan okvira utvrđenih ovim Programom, odnosno pozivati državljane druge države na obrazovne i znanstvene skupove. Stipendije se mogu dodijeliti za obavljanje istraživačke i stvaralačke djelatnosti, kao i za opću, stručnu i znanstvenu izobrazbu u okviru srednjoškolskog i visokog obrazovanja, te poslijediplomskih studija.

Članak 3.

Potpisnici će podržavati suradnju u okviru programa koje su za određena područja uspostavili Europska unija i Vijeće Europe, kao i suradnju koja će se odvijati u okviru Srednjoeuropske inicijative i Srednjoeuropskog programa razmjene za sveučilišne studije, te će promicati multilateralnu suradnju između Mađarske, Italije, Slovenije i Hrvatske.

Članak 4.

Potpisnici izražavaju zadovoljstvo postignutim rezultatima u području obrazovanja na materinjem jeziku pripadnika hrvatske nacionalne manjine koji žive u Mađarskoj i pripadnika mađarske nacionalne manjine koji žive u Republici Hrvatskoj, te potvrđuju svoju odlučnost da će povećati učinkovitost takve suradnje za vrijeme trajanja ovog Programa suradnje.

II.

SURADNJA U PODRUČJU ZNANOSTI I ISTRAŽIVANJA

Članak 5.

Potpisnici pozdravljaju znanstvenu suradnju i zajednička istraživanja koja se temelje na izravnim sporazumima između njihovih znanstvenih ustanova i visokih učilišta.

Potpisnici će poticati istraživanja koja se provode u okviru zajedničkih projekata. Promicat će organizaciju zajedničkih znanstvenih skupova kao i razmjenu znanstvenih informacija i dokumentacije. Poticat će suradnju u europskim i multilateralnim istraživačkim programima.

Za vrijeme trajanja ovog Programa, potpisnici će započeti pregovore o potpori za objavljivanje zajedničke periodične publikacije na hrvatskom i mađarskom jeziku koja će se baviti znanstvenim istraživanjem zajedničke povijesne i kulturne prošlosti.

III.

SURADNJA U PODRUČJU OSNOVNOG, SREDNJOŠKOLSKOG, STRUKOVNOG I VISOKOG OBRAZOVANJA

Članak 6.

Potpisnici će podržavati suradnju koja se temelji na izravnim sporazumima između njihovih ustanova javnog obrazovanja, ustanova za strukovno obrazovanje te visokih učilišta. Unaprjeđivat će zajedničku organizaciju školskih i strukovnih natjecanja, kao i sudjelovanje na ovakvim natjecanjima koje organizira drugi potpisnik.

III./1. OSNOVNO I SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Članak 7.

Prema potrebi potpisnici će utemeljiti Zajedničko stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: „Zajedničko stručno povjerenstvo“ ili „Povjerenstvo“) u cilju usklađivanja udžbenika i nastavnih planova i programa za književnost, povijest i zemljopis za osnovne i srednje škole. Povjerenstvo će izraditi svoje preporuke te ih dostaviti nadležnim tijelima dviju država u svrhu objektivnog prikaza tekstualnih ulomaka u udžbenicima koji se odnose na dvije države i nacije, sukladno znanstvenim spoznajama i s ciljem jačanja razumijevanja i povjerenja između dviju država.

U radu Zajedničkog stručnog povjerenstva s mađarske strane sudjelovat će stručnjak Hrvatske državne samouprave, a s hrvatske strane stručnjak Demokratske Zajednice Mađara Hrvatske.

Zajedničko stručno povjerenstvo zasjedat će naizmjenično u Zagrebu i Budimpešti. Povjerenstvo će odrediti svoj način rada, poslovnik i program. Program njegova djelovanja i pripreme zasjedanja usuglašavat će se neposredno. Troškove zasjedanja i boravka snosit će uvijek strana organizator zasjedanja, a troškove puta strana šiljateljica.

Članak 8.

Potpisnici će prihvaćati stručnjake iz područja osnovnog, srednjoškolskog te strukovnog obrazovanja iz druge države na kraće studentske boravke i radne posjete, te u cilju održavanja predavanja i sudjelovanja na konzultacijama, međunarodnim konferencijama, seminarima i dr., za razdoblje ne dulje od 7 dana, do 30 dana godišnje, za najviše 6 osoba.

III./2. STRUKOVNO OBRAZOVANJE

Članak 9.

Potpisnici će poticati i podržavati suradnju u sljedećim područjima:

- razmjena informacija u području formalnog i neformalnog obrazovanja;
- razmjena informacija u sljedećim područjima:
 - o pedagoške inovacije,
 - o promicanje i širenje uspjeha u strukovnom obrazovanju,
 - o prevencija ranog napuštanja škole;
- razmjena stručnjaka, predavača i učenika;
- organizacija obrazovnih programa za nastavnike i učenike u području strukovnog i tehničkog obrazovanja;
- razmjena iskustva u strukovnom i tehničkom obrazovanju;
- međusobna prezentacija obrazovnih programa, nastavnih materijala i metoda korištenih u dvije države;
- suradnja u pripremi i razvoju novih obrazovnih programa i materijala;
- razmjena iskustva u području novih tehnologija u obrazovanju, posebno digitalizacija i internetsko obrazovanje;
- uspostavljanje i jačanje partnerstva između ustanova strukovnog obrazovanja;
- razvijanje partnerstva između škola i ustanova za cjeloživotno učenje u javnom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i visokom obrazovanju u zajedničkim programima i studentskim aktivnostima;
- razmjena informacija i dokumenata o obrazovnim sustavima obje države putem odgovarajućih ustanova;
- suradnja u okviru obrazovnih programa Europske unije;
- poticanje sudjelovanja u aktivnostima koje se organiziraju u dvije države, kao što su konferencije, radionice, natjecanja;
- ostala suradnja u temama i predmetnim područjima koju su odobrili potpisnici.

III./3. VISOKO OBRAZOVANJE

Članak 10.

Potpisnici će prihvaćati stručnjake za visoko obrazovanje, sveučilišne profesore i znanstvene istraživače iz druge države na kraće studentske boravke i radne posjete, te u cilju održavanja predavanja i sudjelovanja na konzultacijama, međunarodnim konferencijama, seminarima i dr., za razdoblje ne dulje od 7 dana, do 30 dana godišnje, za najviše 6 osoba, prema financijskim odredbama utvrđenim u Dodatku.

Članak 11.

U cilju promicanja mobilnosti u visokom obrazovanju, mađarski ministar kulture i inovacija zadužen za visoko obrazovanje osnovao je Zakladu za stipendije koja nudi stipendije studentima inozemnih ustanova visokog obrazovanja, kao i predavačima i istraživačima koji žele usavršiti svoje znanje i profesionalno iskustvo u mađarskim ustanovama visokog obrazovanja.

U okviru Zaklade za stipendije na raspolaganju su sljedeće stipendije:

- A. za studente preddiplomskog i diplomskog studija, kao i studente integriranog (medicina, pravo, teologija, arhitektura, itd.) sveučilišnog studija (3 do 10 mjeseci),
- B. za poslijediplomski (preddoktorski) studij i istraživačke stipendije, za studente koji su stekli akademski stupanj magistra struke ili sveučilišni stupanj u slučaju integriranog studija (3 do 21 dana ili 1 do 10 mjeseci),
- C. 1. za doktorski studij (36 mjeseci),
- D. 2. za djelomični doktorski studij (1 do 10 mjeseci),
- E. za postdoktorski studij (1 do 10 mjeseci),
- F. stipendije za višeg predavača ili istraživačke stipendije (3 do 21 dana ili 1 do 10 mjeseci),
- G. za ljetne tečajeve (2 do 4 tjedna).

Broj dodijeljenih stipendija varira ovisno o kvaliteti i stručnoj vrijednosti zaprimljenih prijava.

Ove stipendije nude mogućnost studiranja ili istraživanja u bilo kojem umjetničkom ili znanstvenom području. Među prijavljenima za preddiplomski i diplomski studij, prioritet će imati studenti mađarskog jezika i književnost ili hungarologije koji su završili najmanje 2 semestra ovih studija. Dodatne informacije o stipendijama dostupne su na mrežnoj stranici: www.scholarship.hu.

Članak 12.

U cilju promicanja mobilnosti u visokom obrazovanju, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske posredstvom Agencije za mobilnost i programe EU nudi stipendije studentima inozemnih ustanova kao i predavačima i istraživačima koji žele usavršiti svoje znanje i profesionalno iskustvo na hrvatskim visokim učilištima.

Na raspolaganju su sljedeće stipendije:

- A. za djelomični preddiplomski i diplomski studij (3 do 10 mjeseci),
- B. za poslijediplomski (preddoktorski) studij i istraživačke stipendije, za studente koji su stekli akademski stupanj magistra struke (3 do 21 dan ili 1 do 10 mjeseci),
- C. za doktorski studij (1 do 36 mjeseci),
- D. za postdoktorski studij (1 do 10 mjeseci),
- E. stipendije za sveučilišnog predavača ili istraživačke stipendije (3 do 21 dan ili 1 do 10 mjeseci),
- F. za ljetne tečajeve (2 tjedna).

Ove stipendije nude mogućnost studiranja ili istraživanja u bilo kojem umjetničkom ili znanstvenom području. Među prijavljenima za preddiplomski i diplomski studij, prioritet će imati studenti hrvatskog jezika i književnost ili kroatistike koji su završili najmanje 2 semestra ovih studija.

Broj dodijeljenih stipendija varira ovisno o kvaliteti i stručnoj vrijednosti zaprimljenih prijava. Dodatne informacije o stipendijama dostupne su na mrežnim stranicama mzom.gov.hr i ampeu.hr.

Članak 13.

Potpisnici će podržavati djelovanje katedri za kroatistiku, odnosno hungarologiju na svojim visokim učilištima kako bi osigurali bolje poznavanje jezika i kulture druge zemlje. Potpisnici će razmjenjivati/ugostiti gostujuće jezične predavače kao i gostujuće profesore, kako slijedi:

s mađarske strane

- 1 gostujući jezični predavač na Odsjeku za slavensku filologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta Eötvös Loránd u Budimpešti;
- 1 gostujući jezični predavač na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Pečuhu;
- 1 gostujući profesor na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Pečuhu, dok se ne ispune kriteriji za izbor u znanstveno i akademsko zvanje;
- 1 gostujući jezični predavač na Odsjeku za manjinske i strane jezike Visoke škole Eötvös József u Baji;
- 1 gostujući jezični predavač na Institutu za slavensku filologiju Sveučilišnog centra Savaria Sveučilišta Eötvös Loránd.

s hrvatske strane

- 1 gostujući jezični predavač na Odsjeku za hungarologiju, turkologiju i židovske studije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu;
- 1 gostujući profesor na Odsjeku za hungarologiju, turkologiju i židovske studije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu,;
- 1 gostujući jezični predavač na Katedri za mađarski jezik i književnost Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku;
- na temelju sporazuma između Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Mađarske i Sveučilišta u Rijeci, 1 gostujući jezični predavač na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Uz gore navedeno, potpisnici će podržati angažiranje stručnjaka drugog potpisnika kao gostujućeg predavača na svojim visokim učilištima o vlastitom trošku.

Članak 14.

Potpisnici će pokrenuti osnivanje radionice za kroatistiku, odnosno za hungarologiju u glavnim gradovima, kojima će upravljati predstojnik Katedre za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta Eötvös Loránd u Budimpešti, odnosno predstojnik Katedre za hungarologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Radionice će se sastajati najmanje jedanput godišnje.

Potpisnici, slijedom preporuke Hrvatsko-mađarskog međuvladinog zajedničkog odbora za manjine, podržavaju jačanje znanstvenih odnosa između Katedre za mađarski jezik i književnost Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i Hrvatskog odjela Instituta za slavistiku Sveučilišta u Pečuhu s ciljem promicanja istraživanja koja doprinose obogaćivanju znanja o Hrvatima u Mađarskoj i Mađarima u Hrvatskoj, promičući tako ne samo učenje hrvatskog i mađarskog jezika, nego i studije o hrvatskoj i mađarskoj etnografiji.

Ministarstva države primateljice će prema potrebi snositi financijske troškove organizacije radionica, na zamolbu predstojnika katedre. Potpisnici će snositi troškove boravka stručnjaka iz drugih zemalja iz kvota navedenih u članku 10.

IV.

SURADNJA U PODRUČJU OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA NACIONALNIH MANJINA

Članak 15.

Polazeći od činjenice da postojanje i kultura hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj, odnosno mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, u jednakoj mjeri pridonose kulturnom nasljeđu obje države te obogaćuju njihov intelektualni profil, oba potpisnika poklanjaju veliku važnost zadovoljavanju svih obrazovnih i kulturnih potreba pripadnika hrvatske nacionalne manjine koji žive u Mađarskoj, odnosno pripadnika mađarske nacionalne manjine koji žive u Republici Hrvatskoj, stoga će:

- redovito izmjenjivati informacije i provoditi izravne konzultacije o mogućnostima prenošenja jezičnog i religijskog identiteta nacionalnih manjina te o stanju i razvoju njihovog sustava obrazovnih ustanova;
- poduzimati sve pravne, administrativne i druge mjere kako bi se pripadnicima manjinskih zajednica koji žive u njihovim državama omogućilo školovanje na materinjem jeziku na svim razinama i u oblicima koji zadovoljavaju njihove potrebe, unutar sustava javnih i privatnih obrazovnih ustanova;
- podržati stvaranje manjinskih obrazovnih organizacija, ustanova, društava, zaklada i udruga, te sukladno svojim nacionalnim zakonskim propisima, osigurati financijsku potporu u državnom proračunu za njihovo djelovanje i aktivnosti;
- u raspravu o pitanjima manjinskog obrazovanja u obje države uključivati i legitimne predstavnike mjerodavnih manjinskih organizacija;
- pripadnicima, odnosno organizacijama nacionalnih manjina osigurati pravo na slobodne i neograničene veze s javnim obrazovnim, kulturnim i vjerskim ustanovama, organizacijama, udrugama i dr. njihove matične države (naroda s kojim dijele isti jezik i kulturne vrijednosti), odnosno sa stručnjacima i građanima koji djeluju u tim područjima;
- za vrijeme važenja ovog Programa, potpisnici će poticati obnovu u ratu oštećenih i uništenih obrazovnih ustanova i knjižnica mađarske manjine koje se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske, uključujući zamjenu i obogaćivanje knjižničkog fonda.

Članak 16.

Potpisnici će posvetiti posebnu pozornost izobrazbi stručnjaka pripadnika nacionalnih manjina na njihovu materinskom jeziku za one intelektualne pozive/zanimanja (prvenstveno odgajatelji u predškolskom odgoju, učitelji, nastavnici, knjižničari, novinari, i dr.) kojima se pridonosi očuvanju identiteta dviju nacionalnih manjina. Smatrat će svojom zadaćom

osigurati uvjete za osnovno obrazovanje i stručno usavršavanje osoba koje su za sebe izabrale jedno od navedenih zanimanja, po mogućnosti u domaćim ustanovama visokog obrazovanja. Zadovoljavanje takvih potreba će se, po potrebi, omogućiti putem studija u državi partneru sukladno člancima 18. i 20.

Potpisnici se obvezuju da će se uzajamno redovito izvještavati o razvoju sustava učenja na daljinu kako bi se pripadnici hrvatske nacionalne manjine koji žive u Mađarskoj, odnosno mađarske nacionalne manjine koji žive u Republici Hrvatskoj, mogli uključiti u sustav učenja na daljinu u svojoj matičnoj državi.

Članak 17.

Potpisnici će - u skladu s nacionalnim pedagoškim propisima - osigurati uvjete za djelovanje odgojno-obrazovnih ustanova u kojima se nastava provodi na jeziku hrvatske, odnosno mađarske manjine, te će im osiguravati odgovarajuće nastavne materijale, nastavna sredstva, metodičke materijale, vizualne materijale, uključujući nosače zvuka i slike, kao i najnoviju informacijsko-komunikacijsku tehnologiju.

Potpisnici će poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurali optimalne uvjete za djelovanje visokih učilišta koja provode izobrazbu stručnjaka za izvođenje nastave na materinjem jeziku manjine koja živi u njihovoj državi, u skladu s važećim nacionalnim zakonskim propisima.

Potpisnici će uložiti napore i kako bi opremili hrvatske, odnosno mađarske manjinske javne obrazovne ustanove koje djeluju na njihovom teritoriju udžbenicima na jeziku dane nacionalne manjine. Podržavat će objavljivanje udžbenika namijenjenih spomenutim obrazovnim ustanovama, te – sukladno svojim važećim nacionalnim zakonskim propisima – korištenje udžbenika i priručnika objavljenih u državi drugog potpisnika u obrazovnim ustanovama nacionalnih manjina.

Potpisnici su suglasni da će manjinske obrazovne ustanove koje djeluju na njihovom teritoriju drugi potpisnik opskrbljivati obrazovnim, metodičkim i znanstvenim materijalima, didaktičkim sredstvima, nosačima zvuka i slike, znanstvenom literaturom, beletristikom i sl., u skladu s pravnim propisima države primateljice.

Članak 18.

Hrvatska strana će na svoja visoka učilišta, o svome trošku i sa svojim stipendijama, primati studente hrvatske nacionalnosti iz Mađarske, na cjelokupne preddiplomske studije, jednosemestralne djelomične studije i na istraživačke studije u punom trajanju za stjecanje akademskog stupnja doktora. Odabir kandidata po raspisanom natječaju obavljat će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske, uz sudjelovanje predstavnika hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj.

Mađarska strana će na svoja visoka učilišta, o svome trošku i sa svojim stipendijama, primati studente mađarske nacionalnosti iz Republike Hrvatske na cjelokupne preddiplomske studije, djelomične studije i cjelokupne doktorske studije. Odabir kandidata po raspisanom natječaju obavljat će mađarsko ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje, uz sudjelovanje predstavnika Demokratske zajednice Mađara u Hrvatskoj (HMDK) i Udruge mađarskih učitelja u Hrvatskoj (HMPF).

U slučaju potrebe, potpisnici će o svom trošku osigurati jezične i stručne pripreme u trajanju od jedne akademske godine kandidatima primljenima na cjelokupni preddiplomski studij.

Potpisnici će se svake godine uzajamno i izravno obavještavati o broju tako dodijeljenih stipendija državljanima druge zemlje.

Davanja studentima kojima su dodijeljene stipendije temeljem stavka 1. i 2. ovog članka odredit će se sukladno pravnim propisima strane primateljice.

Članak 19.

U slučaju potrebe, mađarska će strana dodijeliti dodatne stipendije studentima hrvatske nacionalnosti iz Republike Mađarske koji studiraju na hrvatskim visokim učilištima, kako slijedi:

- studentima na cjelokupnom preddiplomskom studiju - za najviše 10 osoba godišnje,
- studentima na jednosemestralnom djelomičnom studiju - za najviše 5 osoba godišnje,
- studentima istraživačkih studija za stjecanje akademskog stupnja doktora - za najviše 2 osobe godišnje za razdoblje do 20 mjeseci.

Mađarska će strana osigurati dodatnu stipendiju za jednu akademsku godinu i za vrijeme trajanja nužne jezične i stručne pripreme studenata hrvatske nacionalnosti u Republici Mađarskoj koji su upisali svoj prvi preddiplomski studij

Članak 20.

U slučaju potrebe, te sukladno financijskim mogućnostima, hrvatska strana će svake godine osigurati jezično i stručno usavršavanje za odgajatelje u predškolskim ustanovama te učitelje u nižim i višim razredima osnovne škole, a koji su zaposleni u hrvatskim i dvojezičnim obrazovnim ustanovama kao i u onima koje podučavaju hrvatski jezik - za najviše 30 osoba, za razdoblje do 420 dana.

U slučaju potrebe, te u skladu s financijskim mogućnostima, mađarska strana može svake godine osigurati jezično i stručno usavršavanje za odgajatelje u predškolskim ustanovama te učitelje u nižim i višim razredima osnovnog obrazovanja, a koji su zaposleni u obrazovnim ustanovama sa nastavom na mađarskom jeziku, kao i u onima koje podučavaju mađarski jezik - za najviše 30 osoba, za razdoblje do 420 dana.

Potpisnici ujedno mogu na vlastiti trošak primati učitelje na tečajeve stručnog usavršavanja i izvan gore utvrđenih kvota.

Članak 21.

Potpisnici će svake godine međusobno održavati tečajeve stručnog usavršavanja u hrvatskim ili dvojezičnim osnovnim ili srednjim školama kao i u onima koje podučavaju hrvatski jezik na području Republike Mađarske, te u mađarskim ili dvojezičnim osnovnim ili srednjim školama kao i u onima koje podučavaju mađarski jezik na području Republike Hrvatske, za učitelje hrvatskog jezika i književnosti, učitelje mađarskog jezika i književnosti kao i učitelje svih drugih predmeta koji se predaju na jeziku navedene nacionalne manjine -

najviše 5 osoba godišnje za razdoblje od 25 dana - kako bi ih se upoznalo sa najnovijim metodama podučavanja navedenih predmeta.

Članak 22.

Za vrijeme trajanja ovog Programa, a u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima, potpisnici mogu uspostaviti radno mjesto gostujućeg savjetnika za metodološku i didaktičku podršku obrazovanju u ustanovama osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja koje podučavaju na jeziku nacionalnih manjina. O pojedinostima vezanim za zapošljavanje stručnjaka iz druge države potpisnici će se sporazumno dogovoriti putem izravnih konzultacija stručnjaka.

Članak 23.

Potpisnici će podržavati sudjelovanje učenika hrvatskih i dvojezičnih osnovnih ili srednjih škola kao i onih koje podučavaju hrvatski jezik na području Mađarske, na ljetnim kampovima za učenje materinjeg jezika organiziranim u Republici Hrvatskoj, kao i sudjelovanje učenika mađarskih i dvojezičnih osnovnih ili srednjih škola kao i onih koje podučavaju mađarski jezik na području Republike Hrvatske, na ljetnim kampovima za učenje materinjeg jezika organiziranim u Mađarskoj.

Kriterije za odabir kandidata odredit će potpisnici.

Članak 24.

Potpisnici će podržavati i promicati izravnu suradnju obrazovnih ustanova koje se nalaze na područjima koje nastanjuju nacionalne manjine – prije svega onih u pograničnim područjima - sa njihovom matičnom državom: razmjena nastavnika i učenika, rad usmjeren na razvoj metodologije podučavanja materinjeg jezika i kulture govora, razmjena tematske literature kao i drugih oblika suradnje.

Potpisnici će promicati i unaprjeđivati organizaciju takozvanih zavičajnih tematskih kampova u kojima će sudjelovati učenici pripadnici nacionalnih manjina, kao i organizaciju školskih natjecanja na materinjem jeziku.

Članak 25.

Potpisnici će - u skladu sa svojim mogućnostima - uzajamno pozivati učenike i nastavnike ustanova osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja koje nastavu održavaju na jeziku nacionalne manjine na manifestacije koje se održavaju na materinjem jeziku, stručne seminare, tečajeve stručnog osposobljavanja itd.

Članak 26.

Potpisnici će podržavati načelo prednosti pri zapošljavanju u manjinske obrazovne i kulturne ustanove onih nastavnika i stručnjaka iz područja kulture koji su pripadnici dane nacionalne manjine, imaju odgovarajuću stručnu spremu i/ ili potpuno vladaju jezikom dane manjine u govoru i pismu.

Kako bi se dodatno potaknulo i unaprijedilo učenje i podučavanje hrvatskog jezika u Mađarskoj i mađarskog jezika u Republici Hrvatskoj, potpisnici su suglasni primiti do pet (5) učitelja za podučavanje hrvatskog jezika i mađarskog jezika kao njihovog materinjeg jezika.

Strana šiljateljica snosit će troškove putne karte za osobe poslane u okviru ovog Programa suradnje i osigurati financijsku naknadu u skladu s nastavnim opterećenjem. Strana primateljica osigurat će radne uvjete u skladu sa zakonskim propisima države primateljice.

Članak 27.

Potpisnici će - u skladu sa svojim mogućnostima - podupirati nabavu knjiga, časopisa, mapa, rječnika i drugih izdanja, kao i nastavničkih pomagala za školske knjižnice i druge knjižnice obrazovnih ustanova. Poseban naglasak stavlja se na nesmetani rad Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku, Hrvatskog dječjeg vrtića, osnovne i srednje škole te studentskog doma u Budimpešti, dvojezične hrvatske škole u Hercegszanto i Hrvatskog dječjeg vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslav Krleža u Pečuhu.

Potpisnici će uzajamno podupirati suradnju između visokih učilišta te istraživačkih ustanova, kao i njihovo sudjelovanje u zajedničkim programima.

V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Potpisnici suglasno utvrđuju da stipendisti drugog potpisnika koji su primljeni na visoko učilište prije potpisivanja ovog Programa, a koji su redoviti studenti, mogu završiti započeti studij u skladu s uvjetima koji su bili na snazi u vrijeme početka studija.

Članak 29.

Potpisnici će jednom godišnje zajednički ocijeniti provedbu ovog Programa suradnje, uključujući legitimne predstavnike nadležnih tijela nacionalnih manjina.

Članak 30.

Ovaj Program suradnje može se izmijeniti i dopuniti zajedničkim dogovorom u bilo kojem trenutku u pisanom obliku.

Članak 31.

Organizacijske i financijske odredbe u privitku čine sastavni dio ovog Programa suradnje.

Članak 32.

Ovaj Program stupa na snagu danom potpisivanja te ostaje na snazi do 31. prosinca 2030. godine; međutim, svi studijski programi započeti za vrijeme njegovog važenja biti će zaključeni nakon isteka razdoblja određenog odgovarajućim odredbama ovog Programa.

Potpisnici se mogu pisanim putem sporazumjeti da će se važenje ovog Programa produžiti.

Sastavljeno u Zagrebu dana 13. 11. 2025. u dva izvornika, svaki na hrvatskom, mađarskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako važeći. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Za
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Republike Hrvatske

Za
Ministarstvo kulture i inovacija
Mađarske

Dodatak

ORGANIZACIJSKE I FINANCIJSKE ODREDBE

I.

OPĆE ODREDBE

Za sve osobe razmijenjene u skladu s Programom suradnje osigurat će se zdravstveno osiguranje u skladu s Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (u daljnjem tekstu: Uredba 883/2004) i Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o uspostavljanju postupka za provedbu Uredbe 883/2004 (u daljnjem tekstu: Uredba 987/2009).

U slučaju stipendija čije je razdoblje dulje od mjesec dana, na zdravstveno osiguranje bit će primjenjivi zakoni države u kojoj korisnik stipendije boravi u skladu s financijskim odredbama.

Strana šiljateljica dužna je izvijestiti kandidate o svim administrativnim i financijskim uvjetima koji se na njih odnose.

Studenti kojima su odobrene stipendije temeljem ovog Programa suradnje sudjelovat će u stručnom usavršavanju koje financira država (ne podliježu plaćanju školarine).

Uvjeti koji se odnose na razmjenu osoba u okviru izravne suradnje uredit će se sporazumima između suradnih ustanova.

Putovanja planirana za tekuću kalendarsku godinu bit će dovršena najkasnije do 15. prosinca.

Potpisnici će strani primateljici dostaviti sve dokumente potrebne za imenovanje na jeziku države primateljice ili na jednom od svjetskih jezika.

II.

A/ ORGANIZACIJSKE ODREDBE (Članci 11. – 12.)

Potpisnici će dostaviti svu prijavnu dokumentaciju kandidata za dodjelu stipendije do 15. travnja tekuće kalendarske godine drugom potpisniku.

Prijavna dokumentacija osoba koje se prijavljuju za Mađarsku (stipendije vrste A-F) sadrži obrazac za prijavu i prateću dokumentaciju navedenu na mrežnoj stranici www.scholarship.hu.

Prijavna dokumentacija osoba koje se prijavljuju za Hrvatsku (stipendije vrste A-F) sadrže obrazac za prijavu i prateću dokumentaciju navedenu na mrežnim stranicama mzom.gov.hr i ampeu.hr.

Strana primateljica izvijestit će stranu šiljateljicu o svom stavu glede prihvata predloženih osoba i uvjeta njihova prihvata (adresa smještaja, novčani iznos i način primanja stipendije) najkasnije do 30 lipnja.

Uvjet prihvata osoba na studijski boravak dulji od jednog tjedna je poznavanje jezika države primateljice, engleskog jezika ili nekog drugog svjetskog jezika.

Studenti koji sudjeluju u raznim oblicima djelomičnog obrazovanja, u razdoblju obuhvaćenom stipendijom ne mogu prekinuti svoje studije na matičnim visokim učilištima koje su ih poslale.

Akademski rezultati koje studenti visokog učilišta zemlje šiljateljice postignu na visokom učilištu zemlje primateljice bit će priznati u skladu s nacionalnim zakonskim propisima.

Potpisnici mogu za redovite doktorske studije (Phd i DLA) prihvaćati jedino kandidate koji su zadovoljili propisane uvjete upisa izabranih visokih učilišta. Strana šiljateljica će dostaviti popis kandidata zajedno sa potrebnim dokumentima (prijavni obrazac Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske, liječničku potvrdu, životopis, naznaku odabranog znanstvenog područja, pozivno pismo odabranog visokog učilišta, plan rada, ovjerenu presliku diplome o završenom magisteriju (magistar struke ili magistar znanosti) ili odgovarajuće diplome stečene u drugom ciklusu visokog obrazovanja, 2 fotografije, presliku putovnice s vidljivom fotografijom) strani primateljici najkasnije do 15. travnja svake godine. U slučaju diplomskih studenata, preslika diplome iz koje je vidljiva stručna sprema kao i potvrda visokog učilišta o prijemu na doktorski studij mogu biti naknadno priložene.

Potpisnici izričito zahtijevaju da kandidati posjeduju odlično znanje jezika zemlje primateljice ili engleskog jezika.

B/ FINANCIJSKE ODREDBE

(Članci 11. - 12.)

Na temelju ovog Programa suradnje, troškovi povratnog putovanja između mjesta prebivališta primljenih osoba te odredišta (uključujući troškove prijevoza prtljage) uvijek će snositi strana šiljateljica, u skladu sa važećim zakonima i drugim zakonskim propisima zemlje.

Neizbježne putne troškove nastale u zemlji primateljici vezane za provedbu prethodno dogovorenog programa boravka (programa studija) snosit će strana primateljica.

Hrvatska će strana za korisnike stipendija tipa A-F određenih u članku 12. osigurati sljedeće:

“A”- “E” besplatan studij na svim razinama visokog obrazovanja; mjesečnu stipendiju u skladu sa važećim internim propisima, pokriće troškova subvencioniranog smještaja u studentskim domovima te troškova subvencionirane prehrane u studentskim restoranima.

“F” za sudionike ljetnih tečajeva osigurat će se besplatna školarina i boravak (prehrana, smještaj).

Mađarska strana će osigurati plaćanje slijedećih subvencija za stipendije tipa A-F određenih u članku 11.:

“A” - mjesečnu stipendiju u visini od 56.600 HUF, kao i mogućnost smještaja po povoljnoj cijeni u studentskom domu;

“B” - mjesečnu stipendiju u visini od 80.000 HUF i mjesečni dodatak u visini od 70.000 HUF za podmirenje troškova smještaja;

“C” - mjesečnu stipendiju u visini od 140.000 HUF za prve dvije godine doktorskog studija i mjesečnu stipendiju u visini od 180.000 HUF za zadnje dvije godine doktorskog studija zajedno sa smještajem u studentskom domu koju plaća stipendist iz sredstava stipendije;

“D” - mjesečnu stipendiju u visini od 120.000 HUF i mjesečni dodatak u visini od 80.000 HUF za podmirenje troškova smještaja;

“E” - mjesečnu stipendiju u visini od 120.000 HUF i mjesečni dodatak u visini od 80.000 HUF za podmirenje troškova smještaja;

“F” - za sudionike ljetnih tečajeva osigurat će se besplatna školarina i boravak (prehrana, smještaj).

U slučaju stipendija tipa “A” i “C”, mađarska strana (putem sveučilišta domaćina) dodijeliti će studentsku iskaznicu koja njegovom nositelju daje pravo na popuste te će ugovoriti zdravstveno osiguranje za sve korisnike stipendije koji borave u Mađarskoj dulje od jednog mjeseca.

III.

Uvjeti prihvata studenata pripadnika nacionalnih manjina (Članci 18. – 23.)

Plaćanja izvršena prihvaćenim studentima sukladno članku 18. ovog Programa bit će uređena zakonima i drugim propisima strane primateljice.

Mađarska će strana odrediti dodatnu stipendiju dodijeljenu kandidatima upućenim u Hrvatsku u skladu sa člankom 19. ovog Programa na godišnjoj osnovi.

Stipendije nacionalnih manjina objavljene u skladu s člankom 18. ovog Programa suradnje mogu biti dodijeljene na temelju uvjeta koje određuje strana primateljica. Ocjenjivanje prijava izvršiti će se uz sudjelovanje zakonskih zastupnika udruga mađarske nacionalne manjine u Hrvatskoj i udruga hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj, u obje zemlje. Administrativne poslove vezane uz natječaj kao i obavješćivanje kandidata izvršit će strana primateljica. Potpisnici će jedan drugoga izravno izvijestiti o broju dodijeljenih stipendija za danu akademsku godinu.

Strana primateljica će osigurati stipendiju kao i sva druga davanja za prihvaćene studente sukladno članku 18.; međutim, putne troškove snose stipendisti sami.

Potpisnici će osigurati besplatan smještaj za prihvaćene osobe sukladno člancima 20. i 23.

Visina dnevne naknade gostujućih predavača primljenih sukladno članku 21. doseći će, po mogućnosti, visinu naknade/dnevnice određenu za kraće studijske boravke i radne posjete.

Strana šiljateljica snosit će sve putne troškove za sudionike jezičnih kampova za učenje materinjeg jezika organiziranih sukladno članku 23., dok će troškove smještaja snositi strana primateljica.

IV.

Uvjeti prihvata gostujućih predavača koji predaju hrvatski ili mađarski jezik i kulturu na visokim učilištima (Članak 13)

Strana šiljateljica dostavit će prijedlog za popunjavanje slobodnih mjesta za gostujuće jezične predavače i gostujuće profesore, uzimajući u obzir stručne potrebe strane primateljice i svoja vlastita pravila. Mandat gostujućeg predavača može trajati od 1 do 4 godine, sukladno nacionalnom zakonodavstvu strane šiljateljice.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih nadležno je za poslove vezane uz slanje i prihvata gostujućih jezičnih predavača i gostujućih profesora sa hrvatske strane. Ministarstvo će predložiti strani primateljici najmanje 2 kandidata koji ispunjavaju kriterije strane primateljice za mjesto gostujućeg jezičnog predavača i gostujućeg profesora, zajedno sa odgovarajućom dokumentacijom, ili će potvrditi produljenje mandata dotadašnjeg gostujućeg jezičnog predavača i gostujućeg profesora do 31. svibnja godine koja prethodi slijedećoj akademskoj godini. Strana primateljica će potvrditi primanje ili produljenje roka gostujućeg jezičnog predavača i gostujućeg profesora do 30. lipnja godine koja prethodi slijedećoj akademskoj godini.

Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine nadležno je za poslove vezane uz slanje, a Ministarstvo kulture i inovacija za poslove vezane uz prihvata gostujućih predavača s mađarske strane. Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine predložit će strani primateljici gostujuće predavače koji će biti poslani u inozemstvo, na temelju javnog natječaja. Natječaj će organizirati Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine u skladu s odredbama Vladine uredbe 333/2017 od 9. studenoga 2017. godine o Detaljnim pravilima programa stipendija za gostujuće predavače, uzimajući u obzir stručne potrebe prihvatnog sveučilišta. Prihvatno sveučilište dostaviti će Ministarstvu vanjskih poslova i trgovine stručne uvjete za gostujućeg predavača do 30. rujna kalendarske godine koja prethodi početku novog mandata. Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine objaviti će natječaj i dostaviti odobrene prijave strani primateljici do 15. prosinca, a koja će potom do 31. siječnja službeno izvijestiti Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine o identitetu odabrane osobe

Potpisnici će za gostujuće predavače prihvaćene sukladno članku 13. osigurati slijedeće:

Strana primateljica će

- a) za gostujuće jezične predavače: osigurati uvjete rada (satnicu) u skladu sa zakonskim propisima zemlje primateljice, kao i zasnovati radni odnos te osigurati plaću za razdoblje od 12 mjeseci,
- b) za gostujuće profesore: osigurati financijsku naknadu u skladu s nastavnim opterećenjem,
- c) može osigurati zaseban, namješteni stan za gostujuće predavače u skladu sa standardima države ili osigurati odgovarajuću financijsku naknadu za vrijeme trajanja čitavog mandata.

Hrvatska će strana osigurati iznos od 300 EUR mjesečno za vrijeme trajanja čitavog mandata za pokriće troškova smještaja gostujućeg predavača za razdoblje od 12 mjeseci.

Mađarska strana će osigurati dodatak od 70.000 HUF mjesečno za troškove smještaja gostujućih predavača putem prihvatne ustanove za razdoblje od 12 mjeseci.

Zemlja šiljateljica snositi će sve troškove koji se odnose na premještaj i putovanje, u skladu s vlastitim pravilima.

V.

Razmjena osoba u obliku kraćih studijskih boravaka i radnih posjeta (Članci 8.-10.)

Strana šiljateljica snosit će putne troškove za osobe poslane u okviru ovog Programa suradnje.

Hrvatska strana primateljica osigurat će:

- a) hotelski smještaj (doručak uključen) u hotelu kategorije B/tri zvjezdice ili u pansionu hotelskog tipa;
- b) dnevnicu u skladu s važećim nacionalnim zakonodavstvom.

Za sve prihvaćene osobe, mađarska strana primateljica će:

- a) osigurati smještaj u hotelu najmanje B kategorije (tri zvjezdice) ili u pansionu hotelskog tipa te snositi sve povezane troškove;
- b) osigurati dodatak za prehranu u skladu sa zakonskim propisima zemlje.